

Projekty drogowe – od czego zacząć, jak napisać, o czym warto pamiętać

I Wstęp

Zarząd Dróg Miasta Krakowa opiniuje projekty głównie z zakresu:

1. budowy/przebudowy dróg, chodników, skrzyżowań (42 opiniowane wnioski w 2021 r.)
2. remontów nawierzchni jezdni i chodników (38 opiniowanych wniosków w 2021 r.)
3. budowy parkingów (17 opiniowanych wniosków w 2021 r.)
4. infrastruktury rowerowej - remontu oraz budowy ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych (16 opiniowanych wniosków w 2021 r.)
5. budowy i remontu oświetlenia, wykonania oświetlenia dedykowanego na przejściach dla pieszych (17 opiniowanych wniosków w 2021 r.)
6. zmian organizacji ruchu – montażu oznakowania i elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (15 opiniowanych wniosków w 2021 r.)
7. wykonania przejść dla pieszych, budowy wyniesionych przejść dla pieszych oraz wyniesionych skrzyżowań (10 opiniowanych wniosków w 2021 r.)

II Od czego zacząć pisanie projektu drogowego

1. Zdiagnozowanie problemu, określenie potrzeby i celu.

Zastanowienie się komu ma służyć dany projekt, czy ma on szansę na poparcie dużej liczby osób oraz czy nie będzie wywoływał sprzeciwu jakiejś grupy społecznej.

Dobrym przykładem jest tu montaż progów zwalniających (przeciw są szczególnie kierowcy, ale także mieszkańcy danego budynku, przy którym dany próg ma być montowany), montaż dodatkowych lamp oświetleniowych (zdarzają się protesty mieszkańców jeżeli słupy będą za blisko budynku i światło dociera do okien), czy budowa miejsc postojowych (jedni mieszkańcy chcą parking, inni wolą zachować zieleń). Pojawił się przypadek, gdzie wspólnota mieszkaniowa zaprotestowała przeciwko budowie chodnika na terenie gminnym, którego przedłużenie stanowiłby istniejący chodnik na terenie będącym własnością wspólnoty.

2. Sprawdzenie własności terenu.

Nie mogą być pozytywnie zweryfikowane projekty na terenach nie będących własnością Gminy Miejskiej Kraków. Czyli nie mogą to być działki własności osób fizycznych, prywatnych firm czy instytucji, a także spółdzielni mieszkaniowych, czy wspólnot mieszkaniowych.

3. Sprawdzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Plany miejscowe, które określają przeznaczenie danego terenu i dopuszczalny sposób jego zagospodarowania można sprawdzić na stronie www.bip.krakow.pl w zakładce Planowanie Przestrzenne. Duża ilość projektów jest odrzucana właśnie z powodu niezgodności z zapisami miejscowych planów.

III Jak napisać projekt, na co zwrócić uwagę

1. Jasne i czytelne określenie lokalizacji

Ważne jest podanie lokalizacji np. nazwy ulicy, której projekt dotyczy oraz określenie odcinka chodnika czy drogi (np. remont od nr budynku do nr, czy od przecznicy do przecznicy), miejsca gdzie jest proponowana lokalizacja parkingu, wskazanie dokładnie miejsca gdzie konieczne jest doświetlenie.

Można zaznaczyć lokalizację na jakiegokolwiek dostępnej mapie lub tak szczegółowo opisać miejsce, żeby nie było żadnych wątpliwości, czego wniosek dotyczy. Można podać numery działek ewidencyjnych korzystając z Portalu MSIP Obserwatorium.

Jest to bardzo istotne nie tylko dla jednostki oceniającej i weryfikującej dany projekt (niewątpliwie przyspiesza działania), ale przede wszystkim dla mieszkańców, którzy składając podpis na liście poparcia, a następnie głosując na dany projekt, wiedzą czego on dokładnie dotyczy.

2. Wskazanie zakresu projektu oraz jego uzasadnienie

Należy określić zakres wnioskowanego zadania, czyli czego projekt dotyczy i jakie są jego założenia. Nie musi to być obszerny opis, wystarczy krótkie, ale jasne i dokładne wskazanie zakresu. Może być np. w punktach.

Za złą praktykę uważamy łączenie projektów związanych z infrastrukturą drogową z projektami z innych dziedzin, np. z zakresu urządzenia zieleni czy montażu elementów małej architektury, takich jak urządzenia zabawowe czy ławki.

Przykładem może być zadanie opiniowane w ubiegłym roku, gdzie główny zakres dotyczył remontów chodników, a dodatkowo w zakresie zadania był uwzględniony montaż kilku ławek, w większości nie przy tych ulicach proponowanych do remontu. Nazwa zadania nie wskazywała, że oprócz remontu chodników jeszcze jest montaż ławek. Jeżeli głosujący nie zwrócili uwagi na opisany zakres zadania, to mogą być później zaskoczeni. Oprócz tego te

różne zakresy muszą być opiniowane przez dwie różne jednostki (Zarząd Dróg Miasta Krakowa oraz Zarząd Zieleni Miejskiej) i zadanie na etapie realizacji jest dzielone finansowo i wykonywane przez dwóch realizatorów. Wprowadza to pewien chaos, a wnioskodawcy mogą czuć się zdezorientowani, kto głównie odpowiada za wykonanie ich projektu i z kim mogą się kontaktować.

3. Określenie szacunkowego kosztu i harmonogramu realizacji

Harmonogram realizacji uzależniony jest w dużej mierze od tego czy dane zadanie ma charakter remontowy czy inwestycyjny. Jeżeli mamy do czynienia z remontem to przyjmowany jest cykl jednoroczny, natomiast w przypadku inwestycji, z uwagi na konieczność opracowania dokumentacji projektowej, zazwyczaj zakłada się cykl dwuletni. Jeżeli chodzi o określenie kosztu szacunkowego można posłużyć się Cennikiem budżetu obywatelskiego. Niemniej jednak jest to działanie trudne i złożone, dlatego ostateczny koszt jest zawsze weryfikowany i określany przez jednostkę opiniującą, na podstawie opinii i wstępnych warunków technicznych, które jednostka pozyskuje na etapie oceny. Prawie wszystkie składane projekty podlegają modyfikacji uzgadnianej z wnioskodawcą pod kątem szacunkowej wyceny.

IV O czym warto pamiętać

1. Istnieje różnica pomiędzy projektami remontowymi i inwestycyjnymi. Zadania remontowe to np. remonty istniejących nawierzchni dróg i chodników. W takim przypadku nie jest wymagane opracowanie dokumentacji projektowej (poza terenami wpisanymi do rejestru zabytków, na których wszelkie działania wymagają uzyskania pozwolenia konserwatorskiego). Zadania, w zakresie których jest budowa nowych obiektów to zadania inwestycyjne.
2. Budowa/przebudowa drogi, budowa chodnika, ścieżki rowerowej, parkingu wymaga zapewnienia właściwego odwodnienia (budowy kanalizacji opadowej) i oświetlenia terenu. Są to zadania inwestycyjne, których wykonanie musi być poprzedzone opracowaniem dokumentacji projektowej i uzyskaniem wszystkich niezbędnych uzgodnień i pozwoleń, w tym decyzji administracyjnych zezwalających na realizację. Czas realizacji jest długotrwały – min. 2 lata. Przy realizacji zadania inwestycyjnego uwzględniane są również sieci uzbrojenia podziemnego - w przypadku wystąpienia kolizji konieczna jest ich przebudowa.
Są to zadania o znacznym koszcie, bardzo często przekraczającym limity finansowe określone w Regulaminie budżetu obywatelskiego (i z tego powodu często opiniowane negatywnie).

3. Zadania z zakresu budowy oświetlenia również wymagają opracowania dokumentacji projektowej.
4. Ostateczny zakres zadania inwestycyjnego określa dokumentacja projektowa. W związku z tym wykonane zadanie może odbiegać od pierwotnych założeń projektu złożonego w ramach budżetu obywatelskiego.
5. Zadania z zakresu zmian organizacji ruchu na drodze wymagają opracowania projektu docelowej organizacji ruchu i jego zatwierdzenia przez odpowiednie służby.
6. Wykonanie i oznakowanie przejścia dla pieszych wymaga zapewnienia dojścia poprzez budowę obustronnych chodników oraz wykonania dedykowanego oświetlenia.
7. Przy wyborze lokalizacji zadania inwestycyjnego należy brać pod uwagę sytuację w terenie. Należy zwrócić uwagę na następujące elementy zagospodarowania:
 - duża ilość drzew i krzewów może uniemożliwić wykonanie zadania lub spowodować znaczne ograniczenie realizowanego docelowo zakresu (np. zamiast 10 miejsc parkingowych powstanie 5);
 - zbyt wąski pas drogowy (i mała szerokość jezdni) może uniemożliwić budowę normatywnego chodnika lub oświetlenia na działce gminnej (konieczne wejście w działki prywatne), co wyklucza realizację zadania w ramach budżetu obywatelskiego;
 - brak odwodnienia drogi (kanalizacji opadowej) w wielu przypadkach uniemożliwia wykonanie trwałej nawierzchni drogi.

V. Podsumowanie

Zarząd Dróg Miasta Krakowa, z uwagi na trudność i złożoność projektów drogowych, służy pomocą w przypadku wszelkich wątpliwości na etapie pisania wniosków, a także kontaktuje się z wnioskodawcami na etapie weryfikacji i jeżeli istnieje taka możliwość proponuje i uzgadnia z wnioskodawcami stosowne modyfikacje.

Przygotowała:

Katarzyna Kołodziejczyk